

місяць для них, хочай він далше від землі віддалений, чим вони від Марса.

Фойбос представляє ся для Марсіян 5 разів меншим, як наш місяць для нас, Деймоса ледви-неледви чи годні вони доглянути.

Для того, що місяці Марса є дуже маленькі, невелика є з них користь для Марсіян. Не проганяють вони тіни нічної, як се робить наш місяць на землі, нема у них так гарних та ясних місячних ночий, як на нашій землі...

Так Фойбос як і Деймос дуже скоренько оббігають около Марса. Фойбос окружає його раз на 7 годин 39 мін. і 15 с., значить, на день три рази. Цікавий є при тім напрям круження Фойбоса; не кружить він в напрямі із сходу на захід, як се роблять усі тіла небесні, але із заходу на схід.

Деймос кружить около Марса раз на 1 день 6 год. 17 м. і 54 с.

Ся обстановка, що Марс має аж два місяці, а далше що вони так скоренько около нього кружлять, приносить мусять велику прислугу для Марсіян. Заступають вони їм годинники. В день бачать вони сонце, а в ночі два місяці, неначе дві сказівки на великім темнім „ціфербляті“, з яких одна три рази скорше посуваєть ся від другої. А годинник той точнійший над усі штучно роблені, бо не змилить ся він ні на секунду...

Коли глянемо узброєним в далековид оком на поверхню Марса, то представить ся вона нашому окови дуже ріжнородно. Побачимо там біліпі і менші чорні, та ріжної величини ясні плями. Точнійші досліди над поверхнею Марса, над значінем тих ясних та темних плям довели до того, що темні плями є морями а ясні сушами. Коли так, коли на Марсі є суші і моря, то і поверхня його не може бути рівна, то є там досить значні заглибини і горби. Найбільша заглибина викрита до нині на Марсі виносить 2600, а найвисше винесене 2700 стіп.